

Program funkcjonowania i rozwoju
Stołecznego Centrum Edukacji Kulturalnej im.
Komisji Edukacji Narodowej w Warszawie
w latach 2015 - 2020

WARSZAWA 2015

I. WPROWADZENIE

Stołeczne Centrum Edukacji Kulturalnej im. Komisji Edukacji Narodowej jest placówką oświatowo-wychowawczą działającą w systemie edukacji pozaszkolnej w obszarze edukacji pozaformalnej. Fundamentem działalności programowej SCEK jest i będzie edukacja kulturalna dzieci i młodzieży oraz dorosłych, którzy uczestniczą w tym procesie, a także wspieranie warszawskich szkół w realizacji projektów i programów edukacji artystycznej i kulturowej.

Celem procesu edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży jest kształcenie i wychowanie w duchu aktywnego uczestnictwa w kulturze. Edukacja kulturalna to w rezultacie nabywanie kompetencji do uczestnictwa w kulturze. Uczestnictwo tak traktowane sprowadza się nie tylko do odtwarzania wartości, także do ich tworzenia i przetwarzania już istniejących. Innowacyjne uczestnictwo w kulturze oparte na zdolności wyboru, umiejętności czytania kodów poszczególnych dziedzin sztuki, samodoskonalenia i samorealizacji – to elementy twórczej aktywności kulturalnej. Trzeba je wzbogacić o umiejętności samodzielnego wartościowania zjawisk i wytworów kultury, o stosunek do tradycji kulturowej.

Edukacja kulturalna to właściwie wzbogacanie osobowości poprzez postrzeganie świata i ludzi za pomocą zmysłów i form im przypisanych: obrazu dźwięku, zapachu, dotyku, przestrzeni, słowa. Szeroki zakres działań pozwala na aktywizowanie odczuć, wyobraźni, zdolności rozumienia drugiego człowieka oraz empatii, a także ekspresji w wyrażaniu siebie. W konsekwencji udział w tak pojmowanym procesie edukacyjnym powinien doprowadzić uczestnika do umiejętności radzenia sobie w określonej społeczności, przy zachowaniu tego co wyjątkowe, niepowtarzalne, indywidualne. Warsztaty artystyczne i zajęcia z nauk humanistycznych poza zdobywaniem wiedzy i kształceniem umiejętności służą także i tym celom.

Zaburzenia osobowości, zakłócenia w komunikowaniu się, brak aktywności w określonych grupach i przejawy niedostosowania społecznego – w tych przypadkach pomocne mogą okazać się techniki z różnych dziedzin sztuki, które stosowane w działaniach edukacyjnych, wspomagających system wychowawczy w zakresie terapii i profilaktyki, a także aktywizują postawy społeczne. Placówki wychowania pozaszkolnego, z inwencją, proponują i stosują techniki z różnych dziedzin sztuki w swoich działaniach edukacyjnych, które wspomagają system wychowawczy w zakresie terapii i profilaktyki, a także aktywizują postawy społeczne.

Ten typ edukacji, zwany w krajach zachodnich Unii Europejskiej, edukacją pozaformalną, wykorzystuje wszelkie formy animacji społeczno-kulturalnej jako skuteczny sposób aktywizacji społecznej i zawodowej młodzieży.

Działania w obszarze edukacji pozaformalnej można określić mianem „nauki poprzez praktykę”. To szczególna interakcja pomiędzy uczestnikami i konkretnymi sytuacjami, których doświadczają. Zwykle nie ma nauczycieli ani wykładowców dostarczających wiedzy ex-cathedra, a uczestnicy i prowadzący razem dostarczają sobie nawzajem wiedzy i umiejętności w relacji poziomej. Prowadzący /nauczyciel, edukator, animator/ powinien być aktywny w organizowaniu uczestnikowi doświadczeń edukacyjnych. Taka sytuacja ma

miejsce podczas pracy z dziećmi i młodzieżą. Możliwa jest maksymalizacja korzyści płynących z edukacji pozaformalnej poprzez wykorzystanie różnych metod, takich jak edukacja rówieśnicza, praca nad projektem, projekty mobilne i inne.

Współczesna pedagogika kultury, animacja społeczno-kulturalna, praktyka edukacyjna; w tym socjologiczne i antropologiczne koncepcje edukacji kulturowej, realizowane projekty i doświadczenia otwierają przestrzeń do redefinicji i rekonstrukcji nowoczesnej edukacji kulturalnej. Tradycyjne i obowiązujące rozumienie edukacji kulturalnej odnosi się wyłącznie do wychowania do sztuki i przez sztukę dzieci i młodzieży i obejmuje:

- wychowanie estetyczne
- edukację humanistyczną – wiedza o kulturze i sztuce
- wychowanie do uczestnictwa w kulturze symbolicznej i kształtowanie kompetencji kulturowych
- edukację artystyczną- kształcenie umiejętności i droga do twórczości własnej.

Współczesna praktyka i teoria nie tylko wprowadza dorosłych jako uczestników procesu edukacji kulturalnej, ale także wskazuje nowe kierunki w edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży. Wśród propozycji praktyków; animatorów i nauczycieli pojawia się propozycja zmiany postawy edukującego i tym samym filozofii procesu edukacji kulturalnej. Rezygnacja z postawy paternalistycznej, nauczyciela, który zadaje pytanie i zna odpowiedź na rzecz postawy partycypacyjnej, opartej na wzajemności i wymianie.

W Stołecznym Centrum Edukacji Kulturalnej w najbliższych latach będziemy rozważnie prowadzić edukację kulturalną wykorzystując w prowadzonych zajęciach edukacyjnych i relację mistrz, ekspert – uczeń, ale również zamierzamy kontynuować dotychczasowe nasze doświadczenia z dziedziny pedagogiki teatru i kultury oraz prace projektowe np. laboratoria edukacji teatralnej, literackiej, muzycznej, w których nauczyciel jest przewodnikiem, pośrednikiem w realizacji propozycji i poszukiwań uczestników. Z jednej strony przekazywanie wiedzy, informacji, kształcenie uczestników w systemie warsztatów humanistycznych, z drugiej strony, doświadczanie i współtworzenie w warsztatach artystycznych.

Stołeczne Centrum Edukacji Kulturalnej jako specjalistyczna placówka pozaszkolna definiuje edukację kulturalną jako **p r o c e s s y s t e m a t y c z n y i s y s t e m o w y** zdobywania wiedzy z zakresu kultury, poznawania reguł, technik z różnych dziedzin sztuki, kształcenia umiejętności w posługiwaniu się nimi, proces, który otwiera drogę do aktywnego uczestnictwa w kulturze i do własnej twórczości.

Nasze doświadczenia i rezultaty edukacyjne z lat 2010-2015 potwierdzają, że edukacja kulturalna w środowisku lokalnym może być znakomitą formą animacji społeczno-wychowawczej. Propozycje różnorodnych działań edukacyjnych skierowane są nie tylko do uczniów uzdolnionych, ani takich, którzy chcą podnieść swoje umiejętności z wybranej dziedziny sztuki. Nie chodzi, by lepiej malować czy przygotować się do studiów artystycznych. To praca z osobą, z grupą osób, które przede wszystkim myślą o własnym rozwoju, o doświadczaniu pewnych sytuacji, o poszukiwaniu własnej drogi, o byciu w grupie rówieśniczej o podobnych zainteresowaniach.

„Oprócz kontaktów z kulturą coraz częściej podkreśla się, że edukacja kulturalna ma wyjątkowe możliwości pobudzania rozwoju osobistego i społecznego poprzez rozwijanie m.in. poczucia własnej wartości, tożsamości, wyobraźni i innowacyjności, umiejętności ekspresyjnych i komunikacyjnych, postaw dialogowych”./Katarzyna Olbrycht/

Lokalizacja SCEK, a przede wszystkim znakomicie przygotowana i wyposażona baza jest fundamentem budowy nowoczesnego ośrodka edukacji. Program konstruowany jest w oparciu o analizę potrzeb środowiska /uczestników/ oraz programy autorskie i kwalifikacje zatrudnionej kadry pedagogicznej.

W każdym środowisku lokalnym wśród czynników determinujących rozmiary uczestnictwa w kulturze jednymi z najistotniejszych są:

- wielkość i różnorodność oferty kulturalnej składanej dzieciom, młodzieży i dorosłym przez ich społeczne otoczenie
- przestrzenna i materialna dostępność poszczególnych dóbr kultury.

Programu rozwoju SCEK wpisuje się w politykę społeczną, edukacyjną i kulturalną m .st. Warszawy na najbliższe lata. Określają ją dokumenty: Strategia Rozwoju m. st. Warszawy do 2020, Program Rozwoju Edukacji 2013-2020, Program Rozwoju Kultury do roku 2020 oraz program operacyjny Warszawski Program Edukacji Kulturalnej.

Z istotnym dla rozwoju warszawskiej oświaty zagadnieniami edukacji kulturalnej i obywatelskiej łączy się drugi cel strategiczny Strategii Rozwoju Warszawy: Wzmocnienie poczucia tożsamości mieszkańców poprzez pielęgnowanie tradycji, rozwój kultury i pobudzania aktywności społecznej.

W Programie Rozwoju Edukacji w rozdziale „Edukacja poza szkołą” podkreśla się istotne dla uczniów szkół warszawskich znaczenie edukacji w formach pozaszkolnych.

„Ludzie uczą się przez całe życie, ponieważ rozwój cywilizacji i ciągłe zmiany wymagają określonych kompetencji i umiejętności. Przyszłość będzie wymagała nieustannej adaptacji do nowych warunków i wykorzystywania nowych możliwości uczenia się w różnych miejscach i formach.

W procesie edukacji ważne są indywidualne potrzeby uczestnika i otwarta możliwość dokonywania wyboru ścieżek edukacyjnych. Szkoła nie jest jedynym miejscem uczenia się i w coraz większym stopniu należy dostrzegać propozycje edukacyjne płynące spoza niej. Współczesne środowisko uczenia się to otwarta, różnorodna przestrzeń edukacyjna, którą tworzą podmioty (ludzie, instytucje, organizacje) i procesy (społeczne, ekonomiczne, kulturowe, technologiczne). Dlatego przestrzeń edukacyjna poza szkołą staje się równouprawnionym miejscem zdobywania wiedzy, kształcenia umiejętności i nabywania kluczowych kompetencji.”

W Programie Rozwoju Kultury jednym z priorytetów jest: Zwiększanie uczestnictwa w kulturze mieszkańców całej Warszawy, z czym wiąże się rozwijanie edukacji kulturalnej oraz wspieranie aktywności społecznej i wykorzystanie nowych technologii.

Warszawski Program Edukacji Kulturalnej to otwarta platforma współpracy środowiska zajmującego się edukacją kulturalną. Definiuje i określa cele na najbliższe lata, działania na rzecz dzieci, młodzieży, nauczycieli oraz wspiera systemową współpracę w zakresie edukacji kulturalnej szkół, instytucji kultury, organizacji pozarządowych i szkół wyższych.

W polityce edukacyjnej MEN zostaje otwarta na najbliższy rok perspektywa współpracy szkół ze środowiskiem lokalnym. Minister edukacji narodowej ustanowiła rok szkolny 2015/2016 Rokiem Otwartej Szkoły. „Otwarta szkoła to taka, która nie zamyka się na kulturę, sztukę, sport, środowiska lokalne. Potrafi korzystać z tego, co ją otacza”.

II. MISJA

Stołeczne Centrum Edukacji Kulturalnej, jest warszawską, samorządową placówką wychowania pozaszkolnego, działającą na rzecz edukacji kulturalnej dzieci, młodzieży oraz dorosłych wspierających ten proces.

Najefektywniej działa w środowisku lokalnym przy aktywnym wsparciu placówek oświatowych, z których pochodzą nasi uczestnicy.

Cieszymy się życzliwością wielu instytucji i organizacji pozarządowych. Głównym zadaniem SCEK jest rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów warszawskich szkół oraz pogłębianie wiedzy i kształcenie umiejętności młodzieży w dziedzinie nauk humanistycznych i przedmiotach artystycznych.

Mamy własną koncepcję działania, wypracowaną przez profesjonalną kadrę artystów-pedagogów, dynamiczną i efektywną, dostosowaną do poziomu umiejętności uczestników, ich rozwoju i potrzeb. SCEK cechuje otwartość na wszelkie inicjatywy edukacyjne, artystyczne i samorządowe uczniów szkół warszawskich.

W pracy edukacyjnej odwołujemy się do tych tradycji, które szanują prawo człowieka do samorealizacji i doskonalenia się, a sztukę traktują jako istotny element rozwoju osobowości człowieka i budowania więzi z innym.

SCEK działa między innymi poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych, warsztatów artystycznych i arteterapii, pracowni twórczych oraz organizację konkursów, wystaw, koncertów, przedstawień teatralnych. Realizujemy nauczycielskie, uczniowskie i samorządowe projekty artystyczne i edukacyjne. Współpracujemy z placówkami oświatowymi, instytucjami kultury oraz z organizacjami pozarządowymi. Organizujemy ważne dla mieszkańców Warszawy wydarzenia artystyczne i edukacyjne. Szczycimy się osiągnięciami i sukcesami uczestników zajęć.

III. ZADANIA PROGRAMOWE i WYCHOWAWCZE

Placówka pozaszkolna powinna pełnią swoją misję kształcąc i rozwijając zainteresowania oraz umiejętności dzieci i młodzieży na zajęciach edukacyjnych oraz otwierając się na potrzeby środowiska lokalnego. W Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011/Dz. Ustaw nr 109, poz.603/ zapisano, że placówka wychowania pozaszkolnego realizuje zadania edukacyjne, wychowawcze, kulturalne, profilaktyczne, opiekuńcze, prozdrowotne, sportowe i rekreacyjne. Wśród priorytetowych zadań wymieniono:

1. Prowadzenie zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży w tym:

- rozwijanie zainteresowań, szczególnych uzdolnień, doskonalenie umiejętności oraz pogłębianie wiedzy
- kształtowanie umiejętności spędzania wolnego czasu
- kształtowanie poszanowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i innych kultur oraz poczucia własnej tożsamości, w szczególności narodowej, etnicznej i językowej,
- przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym

2. organizowanie:

- imprez kulturalnych, w szczególności przeglądów, wystaw i festiwali
- wypoczynku i rekreacji dla dzieci i młodzieży,
- działań alternatywnych wśród dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

Organizowane zajęcia w placówce wychowania pozaszkolnego powinny wynikać z potrzeb środowiska lokalnego, z miejskich programów rozwoju edukacji i kultury oraz wizji placówki. Dążymy do tego, aby SCEK był ważnym centrum edukacji kulturalnej dla oświaty warszawskiej: dla uczniów i nauczycieli. Żeby był miejscem bezpiecznym, otwartym, przyjaznym, podejmującym nowatorskie wyzwania w dziedzinie edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży, które będą inspirować i zaspokajać potrzeby edukacyjne i wychowawcze uczestników i motywować ich do wszechstronnego rozwoju. Aby uczestnicy przy wsparciu nauczycieli SCEK mogą realizować swoje pasje, zainteresowania i projekty. Aby byli otwarci i kreatywni.

IV. CELE I METODY DZIAŁANIA

l.p.	OBSZARY	CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	DZIAŁANIA	SPOSOBY REALIZACJI
1.	UCZESTNICZY	<p>Rozwijanie potrzeb świadomego i aktywnego uczestnictwa w kulturze i nabywanie kompetencji kulturowych przez uczestników.</p>	<p>1. Rozwianie zainteresowań i pasji oraz kształcenie umiejętności uczestników z wykorzystaniem sztuki jako nośnika idei, uczuć, marzeń oraz jako narzędzie w procesie poznawania, doskonalenia, samorozwoju i komunikowaniu się/ teatr, plastyka, muzyka, film i fotografia, sztuki wizualne/</p> <p>2. Pogłębianie wiedzy z przedmiotów humanistycznych /historia, historia sztuki, filozofia, literatura/</p> <p>3. Edukacja artystyczna dzieci i młodzieży – zajęcia edukacyjne z różnych dziedzin sztuki dla grup zorganizowanych, ze szczególnym uwzględnieniem sztuki współczesnej</p> <p>4. Wspieranie twórczości artystycznej dzieci i młodzieży</p> <p>5. Wspieranie projektów młodzieżowych i inicjatyw uczniów szkół warszawskich</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie oferty programowej działań SCEK do potrzeb edukacji pozalekcyjnej szkół - kształtowanie nawyku aktywnego uczestnictwa w kulturze - profilaktyka poprzez sztukę - terapia za pomocą działań artystycznych - doskonalenie warsztatu - kształcenie wrażliwości emocjonalnej i dyspozycji intelektualnej uczniów - rozbudzanie wyobraźni, wyzwalamie ekspresji i aktywności artystycznej - inspirowanie do 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia edukacyjne dla młodzieży - warsztaty w formach stałych ze stałymi uczestnikami - Laboratoria edukacji kulturalnej oraz projekty edukacyjne i artystyczne – zajęcia stałe ze zmieniającymi się uczestnikami - Edu-ArtLEKCJE; warsztaty edukacyjne dla grup zorganizowanych /formy stałe ze zmieniającymi się uczestnikami/, - wydawnictwa - wystawy - spektakle

IV. CELE I METODY DZIAŁANIA

				<p>postaw otwartych</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształcenie umiejętności komunikowania się za pomocą znaków artystycznych - kształcenie umiejętności twórczego posługiwania się językiem artystycznym - wykonywanie zadań we współpracy z innymi /praca w zespole/ - doskonalenie umiejętności twórczego i krytycznego myślenia oraz sposobów ujawniania go innym 	
2.	ZASOBY EDUKACYJNE I KULTURALNE MISTA	Rozwijanie współpracy ze środowiskiem lokalnym w zakresie edukacji kulturalnej.	<p>1. Opracowanie i wdrażanie systemowej współpracy ze szkołami.</p> <p>2. Pozyskiwanie partnerów /artystów, instytucji kultury, organizacji pozarządowych, uczelni/ do realizacji projektów edukacyjnych i artystycznych</p> <p>3. Wspieranie projektów młodzieżowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie współpracy ze szkołami w zakresie edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży - realizowanie projektów w partnerstwie - organizowanie wystaw, 	<ul style="list-style-type: none"> - EDU-ARTLecje dla grup zorganizowanych - wystawy - koncerty - spektakle - konferencje - kursy

IV. CELE I METODY DZIAŁANIA

			<p>4. Rozwijanie współpracy z nauczycielami, rodzicami, samorządem lokalnym</p> <p>5. Wspieranie twórczości artystycznej dzieci i młodzieży</p> <p>6. Promowanie edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym</p>	<p>koncertów, spektakli</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie konkursów, festiwali, przeglądów - redagowanie wydawnictw 	<ul style="list-style-type: none"> - festiwale - konkursy - seanse filmowe - publikacje - lekcje z mistrzem
3.	KADRA	Pozyskiwanie i doskonalenie kompetentnej kadry nauczycieli	<p>1. Opracowanie i wdrożenie systemu doskonalenia zawodowego</p> <p>2. Rozwijanie kompetencji nauczycieli</p> <p>3. Wzmacnianie roli nauczyciela jako eksperta w swojej dziedzinie i jako przewodnika w pracy z uczestnikami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciel stale doskonali swój warsztat, szkoli się i jest kompetentny - otwarty na współpracę i udzielanie wsparcia - realizuje lub uczestniczy w projektach autorskich - posiada wiedzę, umiejętności pozwalające realizować program edukacyjny i artystyczny - jako artysta jest czynny zawodowo 	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia - konferencje - studia podyplomowe - pisanie projektów - szkolenia rady pedagogicznej - kursy
4.	FINANSOWANIA	Opracowywanie i realizowanie planów finansowania działalności statutowej SCEK	<p>1. Opracowanie i wdrożenie systemu finansowania wydatków edukacji kulturalnej SCEK z budżetu.</p> <p>2. Opracowanie arkusza organizacji roku szkolnego</p> <p>3. Planowanie i wdrożenie systemu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wydatki są właściwie planowane i prowadzone z uwzględnieniem działalności edukacyjnej - środki z dochodów własnych uzupełniają 	<ul style="list-style-type: none"> - zatwierdzony plan budżetu i wydatki - zatwierdzone dochody i wydatki na koncie dochodów własnych - zatwierdzony arkusz

IV. CELE I METODY DZIAŁANIA

			<p>pozyskiwania środków na konto dochodów własnych</p> <p>4. Planowanie i wdrożenie pozyskiwania dotacji celowych na projekty edukacyjne</p>	<p>budżet</p> <p>- środki z dotacji celowych pozwalają na realizację projektów</p>	<p>organizacji roku szkolnego</p>
5.	<p>PRZESTRZEŃ EDUKACYJNA BAZA I INFRASTRUKTURA</p>	<p>Poprawa jakości przestrzeni / bazy, infrastruktury/ i jej efektywne wykorzystanie na działania edukacyjne i kulturalne.</p>	<p>1. Opracowanie planów remontów i modernizacji</p> <p>2. Pozyskiwanie środków na remonty, modernizacje i wyposażenie</p>	<p>- modernizowanie bazy dydaktycznej</p> <p>- modernizowanie sal teatralnych i wystawienniczych</p> <p>- monitorowanie estetyki pomieszczeń</p>	<p>- Naprawy i remonty wykonywane na bieżąco</p> <p>- pozyskiwanie środków na realizację bieżących remontów (poprawa stanu technicznego pracowni i pomieszczeń placówki),</p> <p>- zakupy pomocy dydaktycznych</p> <p>- pozyskiwanie nowych pomocy dydaktycznych i sprzętów niezbędnych do właściwego funkcjonowania pracowni</p> <p>- systematyczne, zgodnie z prawem budowlanym przeglądy techniczne budynku</p>

IV. CELE I METODY DZIAŁANIA

					<ul style="list-style-type: none"> - stałe monitorowanie estetyki i przygotowania sal do zajęć - tygodniowy harmonogram eksploatacji sal
6.	KIEROWANIE PLACÓWKA	Wypracowanie efektywnego systemu osiągnięcia przez placówkę zamierzonych celów edukacyjnych i wychowawczych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie zasad organizacji zajęć oraz wykorzystania pomieszczeń w każdym roku szkolnym, 2. Opracowanie zasad współdziałania pracowników merytorycznych, administracji i obsługi, 3. Doskonalenie obiegu informacji 4. Opracowanie wewnętrznych form nadzoru: <ol style="list-style-type: none"> a. dla nauczycieli (hospitacje, badania bieżące, spotkania), b. dla kadry administracyjnej (ocena pracy) 	<ul style="list-style-type: none"> - umożliwianie osiągnięcia wyznaczonych celów poprzez zaangażowanie - inicjowanie i podtrzymywanie współpracy - aktywizowanie pracowników - stworzenie warunków sprzyjających pracy zespołowej i rozwojowi 	<ul style="list-style-type: none"> - ewaluacja wewnętrzna - ocena pracownika - monitorowanie pracy - kontrola zarządcza - zarządzanie ryzykiem - zarządzenia dyrektora - plan pracy - plan nadzoru pedagogicznego - sprawozdania nauczycieli

V. WYBRANA ZADANIA PROGRAMOWE

Program realizowany będzie przez nauczycieli wg zatwierdzonych programów autorskich w pięciu działach: Nauk Humanistycznych, Muzyki, Teatru, Sztuk Wizualnych, Animacji i Organizacji.

Zadania obejmą:

1. Warsztaty artystyczne i warsztaty z przedmiotów humanistycznych dla uczniów szkół warszawskich /warsztaty w formach stałych ze stałymi uczestnikami/

DZIAŁ	FORMY ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH
NAUK HUMANISTYCZNYCH	warsztaty literackie warsztaty twórczego pisania warsztaty filozoficzne warsztaty – historia sztuki warsztaty historyczne
TEATRU	Warsztaty teatralne Warsztaty choreograficzne
SZTUK WIZUALNYCH	Warsztaty projektowania przestrzennego Warsztaty projektowania graficznego Batik Warsztaty plastyczne Warsztaty filmowe i fotograficzne
MUZYCZNY	Warsztaty muzyczne Warsztaty wokalne

2. Zajęcia edukacyjne dla młodzieży w formach laboratoryjnych i projektowych /formy stale ze zmieniającymi się uczestnikami/

DZIAŁ	FORMY ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH
NAUK HUMANISTYCZNYCH	laboratorium poezji laboratorium krytyki literackiej laboratorium z historii sztuki
TEATRU	laboratorium projektów teatralnych Grupy twórcze Scena Literacka Scena Młodych
SZTUK WIZUALNYCH	Grupa Aktywności Twórczej – warsztaty dla niepełnosprawnych intelektualnie laboratorium projektów graficznych
MUZYCZNY	Muzyczna Scena Młodych

3. EDU-ARTLEKCJE

Edukacja kulturalna dzieci i młodzieży - zajęcia edukacyjne dla grup zorganizowanych /klasy różnych poziomów szkół/

FORMY ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH
Lekcje w Galerii Abakus
Lekcje w Galerii Stara Prochownia
Poranki Muzyczne
Słucham i maluję – warsztaty muzyczno-plastyczne
Wykłady z historii sztuki dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych
Lekcja w kinie
Lekcja w teatrze

Przeznaczone dla grup zorganizowanych /klasa szkolna/. Połączenie wykładu wyjaśniającego i interpretującego znaki z poszczególnych dziedzin sztuki z warsztatem aktywizującym wyobraźnię i wiedzę na ten temat i kształcącym umiejętność stosowania technik i form w ich wyrażaniu. Z informacji zwrotnych wynika, że taka edukacja wpływa znacząco na grupę /klasę/ - rozpoznanie własnych możliwości i współpraca z grupą zmienia jakość komunikacji i wpływa pozytywnie na relacje w szkole. Daje też możliwość nauczycielowi, opiekunowi klasy lepszemu rozpoznaniu innych umiejętności oraz możliwości uczniów i pomaga w pracy pedagogicznej.

Edukacja plastyczna to swoista inicjacja kreatywna, która odwołuje się do tych cech i właściwości twórczych, które mają swoje korzenie w wizualnych kontaktach człowieka ze światem.

Z prac plastycznych, które powstają podczas zajęć szkoła tworzy galerię. Na koniec roku szkolnego w Galerii Abakus prezentowane będą najciekawsze prace namalowane podczas

warsztatów. Dotychczas, każdego roku, udział w tych zajęciach edukacyjnych brało ponad 5 tysięcy uczniów szkół warszawskich.

Edukacja teatralna to rodzaj ekspresji, która służąc podmiotowości stwarza możliwość kontaktu z drugim człowiekiem i stanowi ważne ogniwo w relacji człowiek – świat. Ekspresja typu dramatycznego wyrabia zdolność komunikowania za pomocą gestów, mowy, mimiki itp. oraz uczy odczytywania komunikatów innych ludzi. Podczas tych czynności dokonuje się odkrywanie prawdy o drugim człowieku i o skomplikowanych sytuacjach egzystencjalnych.

Wykorzystanie muzyki do celów wychowawczych jest bardzo cenne, zwłaszcza w formie grupowego słuchania muzyki. Forma ta, podobnie jak każda z metod grupowych, pozwala na odreagowanie emocji, stwarza możliwość eksploracji istotnych dla uczestników treści, dostarcza im wiedzy, buduje społeczną komunikację. Ma ona również na celu uczenie przyjmowania muzyki oraz tworzenie treści wyobrażeniowych /program: „Słucham i maluję”, a także inicjowania różnego rodzaju aktywności dźwiękowej.

„Lekcje w kinie” przygotowane są dla młodych ludzi, by odkrywali na nowo film od strony teoretycznej, zapoznali się z gatunkami, rodzajami filmowymi, wybitnymi arcydziełami i tajnikami powstawania filmu. To dobre przygotowanie młodzieży do odbioru sztuki filmowej, aby odważnie sięgali po wartościowy repertuar.

Cztery bloki tematyczne dotyczące: historii kina, wiedzy o filmie, wiedzy o kinie współczesnym i blok spotkań z mistrzami kina. Uczestnicy mają okazję zobaczyć pierwsze filmy w historii kina, poznać najważniejsze nurty, docenić współczesne kino polskie, a także poznać twórczość I. Bergamana, F.Felliniego, K. Kiesłowskiego i innych wybitnych reżyserów.

Dzieci będą poznawać tajniki warsztatu filmowego, zawodów filmowych, a także podstawowe pojęcia z wiedzy o filmie. Na atrakcyjność zajęć będą wpływać działania: podkładanie głosu, tworzenie scenek filmowych, malowanie i rysowanie bohaterów bajek, charakteryzację, po próby animacji. Każdy wykład prowadzony będzie z wykorzystaniem technik multimedialnych.

„Lekcja w teatrze” - przedmiotem warsztatów jest szeroko pojęta edukacja przez teatr i edukacja do teatru. Treść i forma warsztatów koncentrują się wokół kwestii interakcji ludzi, przełamywania barier w kontaktach, pokonywania nieśmiałości, kształcenia wyobraźni i twórczego myślenia, a także uczenia podstaw teatru i sztuki aktorskiej.

4. Edukacja kulturalna w środowisku lokalnym / projekty, konkursy, kursy, imprezy edukacyjne i artystyczne/

Placówka dysponuje znakomitą bazą do prowadzenia działalności kulturalnej. Przestrzenie wystawiennicze do prowadzenia galerii sztuki współczesnej i galerii promującej utalentowanych młodych twórców; galeria Abakus i Galeria Stara Prochownia.

Dwie sceny teatralne: Scena Staromiejska i Stara Prochownia pozwalają nie tylko na prowadzenie „Lekcji w teatrze” i warsztatów teatralnych dla młodzieży, ale tworzenie teatru repertuarowego. Powinna być kontynuowana obecna forma tworzenia teatru w oparciu o

współpracę z organizacjami pozarządowymi. Od trzech lat SCEK dysponuje nową przestrzeń do prowadzenia zajęć edukacyjnych i rozwijania działalności kulturalnej; staromiejskie piwnice w budynku Jezuicka 4 i w budynku Bolesć 2, wyremontowane w ramach norweskiego programu rewitalizacji piwnic staromiejskich na cele kulturalne. Do planowanego programu wykorzystania piwnic zaprojektowano odpowiednie pomieszczenia i sale. Znajdują się w nich; pracownia batiku, pracownia fotografii i projektowania wnętrz, kameralna sala muzyczna, sala teatralna, kawiarnia literacka dla młodzieży, przestrzeń wystawiennicza. W sali muzycznej zaplanowano warsztaty wokalne i stałe, otwarte dla mieszkańców Warszawy koncerty, recitale we współpracy ze szkołą muzyczną i Uniwersytetem Muzycznym. W sali teatralnej realizowany będzie projekt edukacyjny Teatru Małego Widza. W kawiarni literackiej planuje między innymi spotkania z autorami i cykliczne Turnieje Jednego Wiersza. Kolejne powierzchnie wystawiennicze to; Galeria Brzozowa i Galeria Kazamaty.

V. ZAKOŃCZENIE

Z zaplanowanego programu wynika, że Stołeczne Centrum Edukacji Kulturalnej winno służyć dzieciom, młodzieży (z różnych środowisk), rodzinom, nauczycielom oraz społeczności lokalnej w zaspakajaniu potrzeb edukacyjnych, ale także w ich **inspirowaniu do podejmowania aktywności kulturalnej**.

Profesjonalna kadra i dobrze przygotowana oraz wyposażona baza są podstawą do właściwej realizacji zadań. Przy tym należy zwracać uwagę na ciągłą ewaluację realizowanych projektów oraz wspierać wszelkie działania nakierowane na dynamikę zmian.

Należy brać pod uwagę przy tworzeniu kolejnych etapów programu bariery: brak środków finansowych, brak wolnego czasu, którym może dysponować młodzież, brak identyfikacji potrzeb z ofertą placówki, opory szkoły, rodziców.

Właściwa realizacja programu przez placówkę oraz pokonanie możliwych barier wymagają także wsparcia samorządu warszawskiego. SCEK jako miejska placówka powinien brać udział w realizacji Warszawskiego Programu Edukacji Kulturalnej.

Należy zwracać uwagę na rolę edukacji kulturalnej jako animacji społeczno-wychowawczej w środowisku lokalnym, ze szczególnym podkreśleniem jej zadań wychowawczych i profilaktycznych.

Program przyjęty do realizacji na posiedzeniu rady pedagogicznej 31 sierpnia 2015